

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság
í t é l e t e

Az ügy száma: Mfv.II.10.005/2025/5.

A tanács tagjai: Dr. Hajdu Edit a tanács elnöke

Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna előadó bíró

Dr. Darákné dr. Nagy Szilvia bíró

Dr. Kövesné dr. Kósa Zsuzsanna bíró

Dr. Osztovits András bíró

A felperes: felperes (cím1)

A felperes jogi képviselője:

Jákó & Társai Ügyvédi Iroda (cím2, ügyintéző: dr. Palicz András ügyvéd)

Az alperes: alperes (cím1)

Az alperes jogi képviselője:

Endrédi Ügyvédi Iroda (cím3, ügyintéző: dr. Endrédi Attila ügyvéd)

A per tárgya: kollektív szerződés hatályának megállapítása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

alperes

A másodfokú bíróság neve és a felülvizsgálni kért jogerős határozat száma:

Győri Ítélőtábla Mf.V.30.031/2024/9.

Az elsőfokú bíróság neve és határozatának száma:

Székesfehérvári Törvényszék 71.M.70.123/2023/5.

Rendelkező rész

A Kúria a Győri Ítéltábla Mf.V.30.031/2024/9. számú ítéletét hatályon kívül helyezi, és a Székesfehérvári Törvényszék 71.M.70.123/2023/5. számú ítéletét helyben hagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek – 15 nap alatt – 500.000 (ötszázezer) forint és 135.000 (százharmincötezer) forint áfa együttes másodfokú és felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az esedékesség napjáig az államnak a Nemzeti Adó- és Vámhivatal illetékbevételi számlájára 96.000 (kilencvenhatezer) forint másodfokú és 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket. Az illetékfizetési kötelezettség ezen határozat jogerőre emelkedésétől számított 60. napon esedékes.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes és a szervezet az alperesnél reprezentatív képviselettel rendelkező szakszervezetek 1993. július 16-án kollektív szerződést kötöttek alperes jogelődjével jogelőd Kollektív Szerződése (továbbiakban: ...KSZ) néven. Ennek hatálya kiterjedt a cég és annak többségi tulajdonú társaságaira, valamint azokra, amelyek bizonyítható módon bejelentették csatlakozási szándékukat.

[2] A ...KSZ 5.3. pontja szerint a kollektív szerződés felmondása esetén a felmondási idő hat hónap, a szakszervezetek a felmondási jogot csak közösen gyakorolhatják.

[3] A felperes és a szervezet Szakszervezetek, valamint az alperes 2011. október 21-én a jogelőd Kollektív Szerződése cég Kollektív Szerződés Függeléke kollektív szerződést írtak alá, amelynek 1.9. pontjában rögzítették, hogy a Függeléket bármelyik szerződő fél hat hónapos felmondási határidővel, írásos indokolt felmondással felmondhatja.

[4] Az alperes 2019. november 14-én kelt Alapszabálya 12.1. és 12.2.5. pontja szerint a közgyűlés a társaság legfőbb szerve, mely a részvényesek összességéből áll. Kizárólagos hatáskörébe tartozik a cégvezető kinevezése, visszahívása, a cégvezető számára a társaság általános képviseletére jogosító önálló cégjegyzési jog biztosítása, továbbá felhatalmazása arra, hogy a társaság jogszabályban előírt adatait a nyilvántartó bíróságnak bejelentse.

[5] Az Alapszabály 13.1. pontja szerint az igazgatóság a társaság ügyvezető szerve, amely testületként jár el. Az Alapszabály 13.3. pontja szerint a 2020. évet záró, 2021 évben tartandó éves rendes közgyűlésig, de legkésőbb 2021. május 31-ig terjedő időtartamra az igazgatóság tagja a megnevezett öt fő.

[6] Az Alapszabály 13/A.1. pontja szerint a cégvezető a közgyűlés által a vezető tisztségviselők tevékenységének segítése érdekében kinevezett munkavállaló, aki a társaság legmagasabb vezető beosztású munkavállalója. Az Alapszabály szerint ő jogosult a társaság általános önálló képviselőre és hatáskörébe tartoznak mindazok az ügyek, amelyeket az igazgatóság a hatáskörébe delegál, illetve amelyeket a közgyűlés előír a cégvezető részére.

[7] Az Alapszabály 13.4.d. pontja szerint az igazgatóság gyakorolja az Alapszabály vonatkozó rendelkezéseinek megfelelően a cégvezetővel kapcsolatos valamennyi, a közgyűlés hatáskörébe nem tartozó jogot, ellátja az ezzel kapcsolatos feladatokat. Az Alapszabály 13.4.j. pontja szerint az igazgatóság a cégvezetőre, illetve a társaság egyéb munkavállalójára részben vagy egészben átruházhat minden olyan munkáltatói jogot, ami az igazgatóság hatáskörébe tartozik.

[8] Az Alapszabály 13/A.4. pontja szerint a cégvezető a társaság 2019 évről szóló konszolidált pénzügyi beszámolót elfogadó közgyűlés dátumáig, de legkésőbb 2020. június 30-ig terjedő időtartamra személy. A cégnyilvántartásba az Alapszabálynak megfelelően cégvezetőként őt jegyezték be 2020. június 30-ig terjedő időtartamra.

[9] Az alperes képviselőjében személy1 ügyvéd 2020. június 11-én kelt, a Székesfehérvári Törvényszék Cégbíróságához benyújtott leveléhez mellékelte, 2020. június 8-án kelt változásbejegyzés iránti kérelemben személy2 az igazgatóság elnöke és személy3 az igazgatóság tagja a 102/2020. (IV. 10.) Korm.rendelet 6. § (4) bekezdésére és a 140/2020. (IV. 21.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdésére hivatkozva, a veszélyhelyzetre irányadó jogszabályok alapján kérte a cégvezető megbízatása lejáratát 2020. szeptember 30-ra megváltoztatni. Ezen kérelemnek a Székesfehérvári Törvényszék Cégbírósága eleget tett, a cégnyilvántartás adatai szerint személy 2020. szeptember 30-ig az alperes cégvezetője volt. 2020. június 30-át követően azonban cégvezetői kinevezést nem kapott, cégvezetői megbízatását jogszabály sem hosszabbította meg.

[10] 2020. augusztus 14-én kelt indokolt írásbeli nyilatkozattal személy cégvezető alperes nevében a KSZ Függelékét felmondta. Ugyanezen a napon írásbeli nyilatkozattal az alperes nevében cégvezetőként és a cég1 ügyvezetőjeként személy, az cég2 ügyvezetőjeként személy4, az cég3 ügyvezetőjeként személy5 és a cég4 ügyvezetőjeként személy6 a ...KSZ-t felmondta. Ezt követően a felperes és a szervezet 2020. augusztus 14-én kelt írásbeli tájékoztatóban közölte a munkavállalókkal, hogy a kollektív szerződést személy felmondta, az iratban a tisztségét cégvezetőként határozták meg. Nem utaltak arra, hogy a felperes álláspontja szerint az intézkedés nem jogosulttól származik.

[11] A felperes 2020. augusztus 24-én kelt, és az alperessel ezen a napon közölt levelében személyt mint az alperes cégvezetőjét kereste meg azzal, hogy a felperes Szövetségi Tanácsa 2020. augusztus 24-ei ülésén felhatalmazta az elnökséget, hogy a ...KSZ megújítása érdekében alperessel a tárgyalásokat megkezdje, ennek érdekében 2020. augusztus 31-től a tárgyalások kezdését kérte.

[12] A felperes és a szervezet 2020. szeptember 3-án ismét a cégvezetőhöz fordult a ...KSZ megújítására vonatkozó felperesi tárgyalási ajánlatok elfogadását kérve.

[13] 2020. szeptember 17-én és szeptember 22-én a Szövetség intézett levelet alpereshez, azt személy cégvezetőnek címezve, amelyben kérte, hogy a cégvezető a kollektív szerződés ismételt megkötése érdekében egyeztessen a felperes elnökségével.

[14] személy által 2020. augusztus 14-én közölt felmondást sem az alperes közgyűlése, sem igazgatósága nem hagyta jóvá. A ...KSZ és a KSZ függeléke 2021. február 14-én hatályát veszítette.

[15] A felperes módosított keresetében kérte, hogy a bíróság állapítsa meg, miszerint a 2011. augusztus 11-én kötött jogelőd Kollektív Szerződése cég Kollektív

Szerződés Függeléke elnevezésű kollektív szerződés és az 1993. július 16-án kötött jogelőd Kollektív Szerződése elnevezésű kollektív szerződés hatálya a felek vonatkozásában fennáll, és kötelezze az alperest az ügyvédi munkadíjból álló perköltsége megfizetésére.

[16] A Székesfehérvári Törvényszék 71.M.70.269/2020/28. számú ítéletével a keresetet elutasította, és a felperest perköltség viselésére kötelezte. A fellebbezés folytán eljáró Győri Ítéltábla Mf.V.30.071/2021/12. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet részben megváltoztatta, és megállapította, hogy az alperes 2020. augusztus 14-én kelt, a 2011. október 21-én kötött jogelőd Kollektív Szerződés cég Kollektív Szerződés Függeléke elnevezésű kollektív szerződés felmondása, és az 1993. július 16-án kötött jogelőd Kollektív Szerződés felmondása érvénytelen, ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[17] Felülvizsgálati eljárásban a Kúria Mfv.VIII.10.130/2022/9. számú végzésével a bíróságok ítéleteit hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot a perfelvétel megismétlésével új eljárásra és új határozat hozatalára utasította. Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a felperes kereseti kérelmeként a két kollektív szerződés hatálya fennálltának megállapítását rögzítette, az azonban nem tartalmazta az álképviselő által tett nyilatkozat érvénytelensége megállapítására irányuló felperesi igényt. A másodfokú bíróság ezzel ellentétes ítélete rögzítette, hogy a per tárgya az alperes felmondása érvénytelenségének és a kollektív szerződés hatályosságának megállapítása volt. Az ítéletben foglalt döntésnek a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX törvény (továbbiakban: Pp.) 341. § (1) bekezdése alapján ki kell terjednie a perben érvényesített valamennyi kereseti kérelemre.

[18] A Kúria álláspontja szerint helytállóan jutott a másodfokú bíróság arra a következtetésre, hogy a munkaügyi bíróság szabadon állapíthatta meg a tényállást, azonban más bíróság döntése, illetve az abban megállapított tényállás nem kötötte. A munkaügyi perben a cégbíróság 2020. június 18-án közzétett döntésének jogszerűségéről nem lehetett dönten, a bíróságok nem voltak jogosultak a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (továbbiakban: Ctv.) 65. § (1) bekezdése alapján a változásbejegyzési végzés hatályon kívül helyezésére, azonban a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján vizsgálhatták azt, hogy 2020. augusztus 14-én a ...KSZ és a KSZ Függeléke felmondására személy személyében jogszerűen került-e sor. A Kúria döntése szerint az elsőfokú bíróság nem vizsgálta a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (továbbiakban: Mt.) 20. § (3) bekezdésében foglalt feltételek fennálltát sem. A másodfokú bíróság helytállóan hivatkozott arra, hogy a Ctv. 22. § (1) bekezdéséből a cégnyilvántartás közhitelességével, a benne szereplő adatok valóságtartalmával szemben ellenbizonyításnak van helye, azonban az Mt. 20. § (3) bekezdés második fordulatában foglaltakat érdemben nem vizsgálta, indokolása e körben elmaradt.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

[19] A megismételt eljárásban a felperes keresetében elsődlegesen azt kérte, hogy a bíróság állapítsa meg, miszerint az alperes 2020. augusztus 14-én a 2011. október 21-én kötött jogelőd Kollektív Szerződés cég Kollektív Szerződés Függeléke elnevezésű kollektív szerződés és az 1993. július 16-án kötött jogelőd Kollektív Szerződés elnevezésű kollektív szerződés felmondása érvénytelen, mivel azt álképviselő tette. Másodlagos kereseti kérelmében kérte, hogy a bíróság állapítsa meg, miszerint 2011. október 21-én kötött jogelőd Kollektív Szerződés cég Kollektív Szerződés Függeléke elnevezésű kollektív szerződés és az 1993. július 16-án kötött jogelőd Kollektív Szerződés elnevezésű kollektív szerződés hatálya

felperes és alperes között fennáll , tekintettel arra, hogy az alperes 2020. augusztus 14-én kelt felmondását tartalmazó nyilatkozata érvénytelen az álképviselőre tekintettel.

[20] Mindkét kereseti kérelemét az Mt. 285. § (1) bekezdésére és 20. § (3) bekezdésére alapította másodlagos kereseti kérelme tekintetében hivatkozott az Mt. 29. § (4) bekezdésére is.

[21] Érvelése szerint személy cégvezetői megbízatása 2020. június 30-ig tartott, a veszélyhelyzet a 282/2020. (VI. 17.) Korm. rendelet 1. § alapján 2020. június 18-án megszűnt, így a cégvezetőre a 102/2020. (IV. 10.) Korm. rendelet 6. § (4) bekezdése ezen ok miatt sem vonatkozhat. személy 2020. június 30-a után érvényesen nem tehetett jognyilatkozatot az alperes nevében, a felmondó nyilatkozatot 2020. augusztus 14-én képviseleti jog nélkül tette, így álképviselőnek minősül. A felmondásokat tartalmazó nyilatkozatok az Mt. 20. § (3) bekezdése alapján érvénytelenek, joghatás kiváltására alkalmatlanok, utólagos jóváhagyó nyilatkozat hiányában a ...KSZ és a KSZ Függeléke a felek között hatályban van. A felperes kellő gondosság mellett sem feltételezhette alappal az álképviselőként eljáró volt cégvezető jogosultságát, és amint tudomást szerzett személy álképviselői minőségéről a munkaügyi pert megindította.

[22] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte.

Az első- és a másodfokú bíróság ítélte

[23] Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította. Ítéletében utalt az Mt. 272. § (1) bekezdésére, 280. § (1) bekezdésére, az Mt. 277. § (1) bekezdésére, és a 285. § (1) bekezdésében foglaltakra.

[24] Indokolása szerint az Mt. 20. § (1) bekezdése szerint a munkáltató képviseletében jognyilatkozat tételére a munkáltatói jogkör gyakorlója jogosult. Ez az a személy, aki a munkáltató nevében nyilatkozik, vagyis 2020. augusztus 14-én az alperesnél a kollektív szerződés felmondására a cégvezető volt jogosult.

[25] A felperes jogi érvelése alapján elsősorban az volt vizsgálandó, hogy 2020. augusztus 14-én személy munkáltatói jogokat gyakorló törvényes képviselő volt-e az alperesnél. Az alperes megismételt eljárásban módosított ellenkérelme alapján azt kellett eldönteni, hogy az Mt. 20. § (3) bekezdés második fordulata alapján a jognyilatkozat közlésekor fennálló körülményekből a felperes alappal következtethetett-e az alperes nevében eljáró személy jogosultságára, ez alapján a felmondás érvényesnek tekinthető-e.

[26] Az nem volt vitatott, hogy személy 2020. június 30-ig az alperes törvényes képviselője volt. Az Alapszabály 12.2.5. pontja alapján a közgyűlés hatáskörébe tartozik a cégvezető kinevezése, azonban a felek egyező nyilatkozata szerint 2020. június 30-át követő időszakra a közgyűlés ilyen döntést nem hozott.

[27] A 2020. június 11-én kelt és a Székesfehérvári Törvényszék Cégbíróságához benyújtott változásbejegyzés iránti kérelemben az alperes a cégvezetői megbízás lejáratának megváltoztatását kérte 2020. szeptember 30-ig. A kérelemről nemperes eljárásban a cégbíróság döntött, annak értékelésére jelen munkaügyi perben nincs a bíróságnak hatásköre. A cégbíróság a kérelemnek helytadott, személy cégvezető megbízatásának lejártát 2020. szeptember 30-ra változtatta a 102/2020. (IV. 10.) Korm. rendelet 6. § (4) bekezdése alapján.

[28] A 102/2020. (IV. 10.) Korm. rendelet 6. § (4) bekezdése és a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (továbbiakban: Ptk.) 3:25. § (1) bekezdése

alapján az elsőfokú bíróság szerint a közgyűlés döntése nélkül, törvény erejénél fogva a megbíztatás akkor hosszabbodik meg legfeljebb 90 nappal, ha ez vezető tisztségviselő vagy testületi tag, valamint állandó könyvvizsgáló megbíztatását érinti és a további konjunktív feltétel fennáll, amely szerint a megbíztatás egyébként a veszélyhelyzet ideje alatt szűnne meg.

[29] Az ügyvezetést a Ptk. 3:282. § (1) bekezdése alapján az igazgatóság látja el, vezető tisztségviselői az igazgatósági tagok. A jogszabály szerint a cégvezető nem vezető tisztségviselő és nem testületi tag. A 102/2020. (IV. 10.) Korm. rendelet 6. § (4) bekezdés kizárólag a vezető tisztségviselő és a testületi tagok megbíztatásának fennmaradásáról rendelkezett, a cégvezető tisztségét nem érintette. Emellett személy cégvezetői tisztsége nem a veszélyhelyzet alatt szűnt meg, hanem azt követően, 2020. június 30-án. A 102/2020. (IV. 10.) Korm. rendelet 6. § (4) bekezdés szerinti konjunktív feltételek egyike sem állt fenn vonatkozásában, erre tekintettel a jogszabály erejénél fogva cégvezetői megbíztatása nem maradhatott fenn 2020. június 30-át követően.

[30] Az elsőfokú bíróság utalt a Ctv. 22. § (1)-(6) bekezdésében foglaltakra. Rögzítette, hogy a Ctv. -ben megjelenő közhitelesség elve nem jelenti azt, hogy harmadik személynek akkor is el kell fogadni az arra nem jogosult személy eljárását, ha információval rendelkezik jogosultsága hiányáról. A felperes bizonyította, hogy a vitatott cégbírószági bejegyzéshez nem volt az alperesi közgyűlésnek döntési alapja, és a cégvezetői megbíztatás a 102/2020. (IV. 10.). Korm. rendelet 6. § (4) bekezdése alapján a jogszabály erejénél sem maradt fenn.

[31] A már hivatkozott 102/2020. (IV. 10.) Korm. rendelet 6. § (2) bekezdése szerint az igazgatóság két tagjának döntése akkor lenne elegendő a határozathozatalhoz, ha a többi tag az élet- és vagyónbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó humán járvány miatt nem tud eljárni. Az alperes elő sem adott olyan tényeket, amelyekből megállapítható lenne, hogy 2020. június 8-án az igazgatóság három másik tagja a covid járvány miatt az írásbeli egyeztetésben, akár az email váltásban is akadályozott lett volna. Mindebből pedig arra a következtetésre kellett jutni, hogy személy cégvezetői tisztségének fennmaradását sem cégiratok, sem jogszabály nem támasztja alá, ezért nem volt jogosult az alperes nevében a 2020. augusztus 14-én a felmondó nyilatkozat megtételére, azt álképviselőként tette.

[32] Az Mt. 20. § (3) bekezdésének értelmezése során az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy felperes sem vitatta, miszerint arról tudomása volt, hogy a munkáltatói jogkör 2020. június 30-ig biztosan személy gyakorolta, ezt az adatot a cégnyilvántartás is tartalmazta. A jogi személy képviseletére vonatkozó közhiteles adatról bárki – így a felperes is – információhoz juthatott a cégnyilvántartásból, ahol 2020. augusztus 14-én személy cégvezetőként szerepelt. Ebben az időpontban a munkavállalók és a felperes is személyt tekintettek munkáltatói jogkör gyakorlójának. Tette ezt a felperes is annak ellenére, hogy az alperes részvényeseként rálátott a közgyűlési és igazgatósági döntésekre, azonban elmulasztotta a tőle elvárható gondosságot, nem győződött meg arról, hogy van-e jogszabálynak megfelelő alperesi döntés a cégvezető személyéről 2020. június 30-a utáni időszakra. A felperes 2020. szeptember 3-ig cégvezetőként levelezett személyvel, tőle várta a kollektív szerződéssel kapcsolatos munkáltatói jognyilatkozatokat.

[33] Az elsőfokú bíróság egyetértett az alperessel abban, hogy a felperes 2020. szeptember 3-ig biztosan a munkáltatói jogkör gyakorlójának tekintette személyt a cégnyilvántartás adatai és a tényleges jogkörgyakorlás alapján. A per eldöntése szempontjából irreleváns, hogy 2020. szeptember 3-a után mit gondolt a munkáltatói jogkörgyakorlásról.

[34] Az Mt. rendelkezésének hiányában a jognyilatkozat méltányossági okokból nem tekinthető érvénytelennek, ezért a bíróság megállapította az Mt. 20. § (3) bekezdés második fordulata alapján, hogy személy 2020. augusztus 14-én közölt felmondása érvényes

volt, erre tekintettel a felperes a ...KSZ és a KSZ Függelékét felmondó jognyilatkozat érvénytelenségének megállapítására és ezek hatályosságának fennállására vonatkozó kereseti kérelmét egyaránt elutasította.

[35] A felperes fellebbezése folytán eljáró Győri Ítélőtábla Mf.V.30.031/2024/9. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és megállapította, hogy az alperes 2020. augusztus 14-én kelt a 2011. október 21-én kötött jogelőd Kollektív Szerződés cég Kollektív Szerződés Függeléke elnevezésű kollektív szerződés felmondása és az 1993. július 16-án kötött a jogelőd Kollektív Szerződés elnevezésű kollektív szerződés felmondása érvénytelen. Rendelkezett a perköltségről és az illetékfizetésről.

[36] A másodfokú bíróság megállapította, hogy az alperes által sem volt vitatott, miszerint 2020. augusztus 14-én személy nem volt jogosult a munkáltatói jogokat gyakorolni. Az alperes nevében tett felmondó jognyilatkozatát érvénytelennek kell tekinteni az Mt. 20. § (3) bekezdés első fordulata értelmében, mivel az alperes munkáltatói jogkör gyakorlására jogosult törvényes képviselője a bíróság felhívására sem hagyta azt jóvá. Perbeli esetben az alperes törvényes képviselője a jogszabály által biztosított utólagos jóváhagyás lehetőségével élhetett volna annak érdekében, hogy az érvénytelen felmondó nyilatkozat a kívánt joghatás elérésére alkalmas legyen. Az alperes a jogszabály által biztosított lehetőségével nem élt, nem hagyta jóvá az érvénytelen jognyilatkozatot.

[37] Az Mt. 20. § (3) bekezdésének második fordulata a munkavállaló számára biztosít lehetőséget, hogy egy érvénytelen munkáltatói jognyilatkozat joghatás kiváltására alkalmassá váljon. A perbeli esetben a felperes azt kívánta igazolni, hogy a körülményekből nem következtethetett alappal a jognyilatkozatot tevő jogosultságára, a jognyilatkozat megtámadásával vitássá tette azt. A felmondó nyilatkozat megtételének idején, 2020. augusztus 14-én az alperesi szervezetben vitatott volt, hogy ki jogosult az alperes nevében eljárni, a munkáltatói jogokat gyakorolni. Ezt igazolja, hogy az alperes felszámolását követően az alperes törvényes képviselője arra hivatkozott, hogy korábbi menedzsmentje vezető állású munkavállalói részéről ellenőrizhető, hiteles tájékoztatást, felvilágosítást nem kapott a 2020. augusztus 14-ei felmondó nyilatkozat megtételének konkrét okaival, körülményeivel kapcsolatban.

[38] A felperes mint szakszervezet tudomással rendelkezhetett – gondos eljárás mellett – az Alapszabály tartalmáról, és tudnia kellett volna, hogy közgyűlés összehívására 2020. június 30-át közvetlenül megelőzően és azt követően sem került sor. Tudomása lehetett volna arról a nyilvános cégnyilvántartásból, hogy személy cégvezető megbízatásának 2020. szeptember 30-ig történő meghosszabbítását sem cégiratok, sem jogszabály nem támasztja alá. A felperes ezen rendelkezésre álló információkból alappal nem következtethetett személy eljárási jogosultságára, a korábbi cégvezető esetleges tényleges eljárása mint tény az alappal való következtetés levonására nem alkalmas. A másodfokú bíróság a felperes nyilatkozatát fogadta el, miszerint csak később szerzett tudomást személy álképviselői minőségéről, a felmondó nyilatkozat érvényességét vitatta, amelyből az következik, hogy a felperes nem következtetett az eljáró személy jogosultságára.

[39] Az alperes 2020. augusztus 14-én kelt felmondása érvénytelen, mivel az Mt. 20. § (3) bekezdés első fordulata szerint nem élt az utólagos jóváhagyás lehetőségével, a felperes pedig igazolta, hogy a nyilatkozatot álképviselő tette, és a körülményekből nem következtethetett alappal az eljáró jogosultságára. Az Mt. 29. § (4) bekezdése szerint az egyoldalú jognyilatkozat érvénytelensége esetén e jognyilatkozatból jogok és kötelezettségek nem származhatnak.

Az alperes felülvizsgálati kérelme és a felperes felülvizsgálati ellenkérelme

[40] Az alperes elsődleges a felülvizsgálat engedélyezését kérte. Érdemben a másodfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és a jogszabályoknak megfelelő új, a felperes által előterjesztett keresetet teljes egészében elutasító határozat meghozatalát indítványozta a felperes perköltségben való marasztalásával. Jogszabálysértésként az Mt. 20. § (3) (4) bekezdését jelölte meg.

[41] Alperes álláspontja szerint a másodfokú bíróság ítélete egyfelől az Mt. 20. § (3) bekezdésébe ütköző módon téves, jogszabálysértő, másfelől a másodfokú bíróság a tényállást részben iratellenesen állapította meg, továbbá a rendelkezésre álló bizonyítékokat kirívóan okszerűtlenül értékelte.

[42] Alperesi álláspont szerint téves a másodfokú bíróság azon jogértelmezése, mely szerint az Mt. 20. § (3) bekezdésének második fordulata a munkavállaló számára biztosít lehetőséget, hogy egy érvénytelen munkáltatói nyilatkozat joghatás kiváltására alkalmassá váljon. A másodfokú bíróság e körben indokolást nem tartalmazott, így nem állapítható meg, hogy milyen jogértelmezési tevékenység következtében, milyen jogi érvek alapján jutott a fenti következtetésre. E körben az elsőfokú bíróság álláspontja helytálló, amely szerint az Mt. 20. § (3) bekezdése nemcsak a munkavállalót védő rendelkezés, arra kizáró szabályozás hiányában a munkáltató is hivatkozhat érdekei védelme esetén. A munkáltatói jognyilatkozat érvényességét a jognyilatkozatok közzétételénél fennálló körülmények vizsgálata alapján kell elbírálni, ez a vizsgálat annyiban objektív, hogy független a jognyilatkozat tartalmától és attól, hogy ez a munkavállalóra vonatkozóan jogot vagy kötelezettséget keletkeztet, jogi helyzetét milyen tartalommal változtatja meg (elsőfokú ítélet [96] pont).

[43] Alperes szerint megalapozatlan, iratellenes a jogerős ítélet indokolásának azon része, amely szerint „a felmondó nyilatkozat megtételének idején, 2020. augusztus 14-én az alperesi szervezetben vitatott volt, hogy ki volt jogosult az alperes nevében eljárni, a munkáltatói jogokat gyakorolni”. A másodfokú bíróság e körben sem tett eleget indokolási kötelezettségének, nem jelölte meg, hogy ezen tényállítást milyen bizonyítékokra alapítja. Az alperesnél világos és egyértelmű volt ugyanis, hogy nevében személy cégvezető jár el, eljárási jogosultságát a felmondó nyilatkozat megtételét megelőzően sem a felperesi szakszervezet, sem a munkavállalók nem kérdőjelezték meg.

[44] Megalapozatlanul, tévesen jutott a másodfokú bíróság arra a következtetésre, hogy nem áll fenn az Mt. 20. § (3) bekezdésében foglalt azon feltétel, amely szerint a felperes a körülményekből alappal következtethetett az eljáró jogosultságára. Alperes érvelése szerint a cégnyilvántartásnak a felmondáskori, 2020. augusztus 14-ei tartalma alapján felperes kizárólag ezzel ellentétes következtetésre juthatott. Ezen időpontban ugyanis személy cégképviselőre jogosult személyként szerepelt a cégnyilvántartásban, és ezen tény a felmondás időpontjáig senki nem kérdőjelezte meg. A felek közötti levelezésből megállapítható, hogy felperes saját maga is munkáltatói jogkör gyakorlására jogosult személynek tekintette magát, és nemcsak a felmondás időpontjában, hanem azt követően is figyelemmel arra, hogy nála kezdeményezte az új kollektív szerződéssel kapcsolatos tárgyalások megkezdését is. A másodfokú bíróság a bizonyítékok értékelésénél figyelmen kívül hagyta mind a cégnyilvántartás 2020. augusztus 14-ei állapotát, mind pedig a felmondás közzétételét követően a felek között folytatott kommunikációt. Okszerű mérlegelés alapján kizárólag arra a következtetésre lehetett volna jutni, hogy fennáll az Mt. 20. § (3) bekezdésében foglalt azon feltétel, amely szerint a felperes a körülményekből alappal következtethetett az eljáró jogosultságára, így a felmondás érvénytelen.

[45] Az alperesi értelmezést támasztja alá az Mt. 20. § (4) bekezdésében foglalt azon szabály is, amely szerint a munkáltató akkor hivatkozhat arra, hogy képviselője jogkörét túllépve járt el, ha a munkavállaló a körülményekből nem következtethetett alappal az eljáró jogosultságára. Amennyiben ugyanis jelen ügyben alperes kívánna hivatkozni arra, hogy a képviselő jognyilatkozata a képviseleti jog hiánya miatt érvénytelen, úgy azt ezen jogszabályi rendelkezés alapján eredményesen nem tehetné meg, ugyanakkor felperes hivatkozhat arra, hogy a körülményekből következtetett az eljáró jogosultságára.

[46] A jogerős ítélet feltételes módban, lehetőségként említi csak, hogy a felperesnek mikkel kellett volna tisztában lennie. Alperes álláspontja szerint jelen esetben ezen – egyébként megalapozatlan – feltételezések nem relevánsak, mivel a rendelkezésre álló periratok, bizonyítékok alapján kétséget kizáróan tényként állapítható meg a felperes, illetve képviselőinek tudattartalma, vagyis az, hogy személyt munkáltatói jogok gyakorlására jogosult személynek tekintették.

[47] A másodfokú bíróság a felperes nyilatkozatát fogadta el, miszerint csak később szerzett tudomást személy álképviselői minőségéről, a felmondó nyilatkozat érvényességét vitatta, amelyből az következik, hogy a felperes nem következtethetett alappal az eljáró jogosultságára. A fenti ítéleti indokolással a másodfokú bíróság olyan értelmezést adott az Mt. 20. § (3) bekezdés második fordulatainak, amely szerint az a kérdés, hogy a munkavállaló (illetve jelen esetben a felperesi szakszervezet) a körülményekből alappal következtethetett az eljáró jogosultságára, nemcsak a nyilatkozat időpontjában, hanem azt követő időpontra nézve is vizsgálható. Alperes álláspontja szerint az Mt. 20. § (3) bekezdésének ilyen kiterjesztő értelmezése nem lehetséges, az érintett tudattartalom kizárólag az intézkedés időpontjában vizsgálható. Ezt az elsőfokú bíróság ítéletében helyesen fejtette ki.

[48] A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására és az alperes perköltségben való marasztalására irányult.

[49] Érvelése szerint nem vitás és egyértelmű, hogy az álképviselő nyilatkozata érvénytelen, arra sem a tényleges munkáltatói jogkörgyakorlójának, sem az alperes tulajdonosi körének nem volt meg az ügyleti akarata. Amennyiben egy ilyen tényállás mentén lenne mégis érvényes egy jognyilatkozat az a jogbiztonságba és a tisztességes foglalkoztatásba vetett hitet ásná alá. Fentieken felül a megismételt eljárásban mindkét fokon eljáró bíróság megállapította, hogy személy a felmondást tartalmazó nyilatkozatot álképviselőként tette, mivel cégvezetői megbízatása 2020. június 30-án megszűnt, jelenleg jogszerűtlen adat szerepel a cégnyilvántartásban, hiszen a cégvezetői megbízás hatálya jogellenesen van feltüntetve. Így törvényességi felügyeleti eljárásnak van helye, mely körben felperes kérte, hogy a Kúria azt hivatalból indítsa meg.

A Kúria döntése és jogi indoka

[50] Az alperes felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet is előterjesztett. Tekintettel arra, hogy a következetes ítélkezési gyakorlat szerint a munkaügyi per nem minősül vagyoni jogi pernek, így a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem előterjesztése szükségtelen volt (Pp. 523. §).

[51] A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint megalapozott.

[52] A felülvizsgálat a megelőző eljáráshoz kapcsolódó rendkívüli, korlátozottan igénybe vehető perorvoslat, amelynek kizárólag jogszabálysértésre hivatkozásra alapítottan

van helye. A felülvizsgálat funkciója a kérelmet előterjesztő fél által állított jogsérelem elbírálása és megalapozottsága esetén annak orvoslása. A Kúria kizárólag azt bírálhatja el, hogy a felülvizsgálati kérelemben előadott okból a megjelölt jogszabályokat megsértette-e a jogerős ítélet. Ennek figyelembevételével a Pp. 423. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között, az abban konkrétan megjelölt jogszabályhelyek tekintetében volt vizsgálható a jogerős ítélet jogszabálysértő volta (Pfv.II.21.260/2024/6.).

[53] A felülvizsgálati kérelem kötelező tartalmi elemei a megsértettként megjelölt jogszabályhely feltüntetése és a jogszabálysértés megvalósulását alátámasztó jogi érvelés (Pp. 413. § (1) bekezdés b) pont). A megsértett jogszabályhelyet tehát pontosan meg kell jelölni, és az arra vonatkozó jogi érvelésben szöveges formában is megfogalmazni a jogerős ítélet által sérelmezett és a rendkívüli perorvoslatot megalapozó fogyatékoságát (Pfv.II.20.529/2024., Pfv.II.20.877/2024.).

[54] Az alperes felülvizsgálati kérelmében kizárólag az Mt. 20. § (3) (4) bekezdésének megsértését panaszolta vitatva az álképviselő eljárási jogosultságát, egyéb – főként eljárásjogi kifogásait – jogszabálysértés megjelölésével nem támasztotta alá.

[55] Jelen eljárásban az már nem volt vitatott, hogy 2020. augusztus 14-én személy nem volt jogosult a munkáltatói jogok gyakorlására, így azt kellett értékelni, hogy a részéről megtett felmondó nyilatkozat érvénytelen volt-e az Mt. 20. § (3) (4) bekezdésében foglaltakra is figyelemmel.

[56] Az Mt. 20. § (3) bekezdésének első mondata szerint, ha a munkáltatói jogkört nem az arra jogosított személy (szerv, testület) gyakorolta eljárása érvénytelen kivéve, ha a jogkör gyakorlója a jognyilatkozatot írásban jóváhagyta. Ennek megfelelően az álképviselő nyilatkozata és így a munkáltatói jogkör gyakorlása nem érvénytelen, ha azt arra jogosított, felhatalmazással rendelkező személy vagy szerv utólagosan elfogadta. Ennek hiányában sem érvénytelen, ha a munkavállaló a körülményekből alappal következtethetett az eljáró jogosultságára.

[57] Az Mt. 20. § (4) bekezdése értelmében a munkáltató - mint jelen esetben is – csak akkor hivatkozhat arra, hogy képviselője jogkörét túllépve járt el, ha a munkavállaló a körülményekből nem következtethetett kellő alappal az eljáró jogosultságára. E rendelkezés szerint – és a polgári jogban megjelenő szabályozás szerint is – aki képviseleti jogkörét jóhiszeműen túllépi, vagy anélkül, hogy képviseleti joga volna, más nevében szerződést köt, és eljárását az, aki nevében eljár, nem hagyja jóvá, köteles a vele szerződő félnek a szerződés megkötéséből eredő kárát megtéríteni. Lényeges tehát, hogy az úgynevezett jóhiszemű álképviselő mentesül eljárásának jogkövetkezménye alól, ha az általa vélelmezett képviselt valódi képviseltté válik azáltal, hogy ezt a magatartást jóváhagyja. Amennyiben ezt nem teszi, úgy az eljáró személy marad álképviselő.

[58] Az Mt. 20. § (4) bekezdése tehát összefüggésben áll az Mt. 20. § (3) bekezdésével. Amennyiben a munkáltatói jogkör feljogosított gyakorlója az álképviselő jognyilatkozatát jóváhagyta, úgy a jognyilatkozat nem lesz érvénytelen. Ennek hiányában is érvényes a jognyilatkozat, amennyiben a munkavállaló a körülményekből alappal következtethetett az eljáró jogosultságára. Abban az esetben, ha a munkáltatói jogkör feljogosított gyakorlója nem hagyja jóvá az álképviselő eljárását, úgy tartalmában az Mt. 20. § (4) bekezdésében foglalt tényállást valósítja meg, vagyis arra hivatkozik, hogy képviselője jogkörét túllépve járt el, eljárása érvénytelen. Ezt a hivatkozást azonban nem teheti meg abban az esetben, ha a munkavállaló a körülményekből alappal következtethetett az eljáró jogosultságára. Ez tehát azt jelenti, hogy az adott körülmény mintegy pótolja a munkáltatói jogkör gyakorlójának jóváhagyását, illetve ellenkező megközelítésben megakadályozza az álképviselő eljárásának érvénytelenítését.

[59] Jelen esetben az alperes nem hagyta jóvá az álképviselő eljárását bírósági felhívás ellenére sem, így azt kellett értékelni, hogy a felperes a körülményekből alappal következtethetett-e az eljáró jogosultságára. Elsődlegesen tehát azt kellett vizsgálni, hogy a munkavállaló a körülményekből mikor következtethet „alappal” az eljáró személy jogosultságára, továbbá, hogy ennek milyen hatása van általában a munkáltatói cselekmény érvényességére. Az alapos ok nem csupán a munkavállaló szubjektív meggyőződését fejezi ki, hanem ezen túlmenően magába foglalja azt is, hogy a munkáltatót reprezentáló személy magatartása megalapozott feltevést indukált-e a munkavállalóban, illetve jelen esetben a felperesben.

[60] Ennek során vizsgálni kell az adott körülmény valamennyi lényeges tényezőjét annak megítélésénél, hogy a felperes kellő alappal következtethetett-e a munkáltatóként eljáró személy felhatalmazására.

[61] Téves a másodfokú bíróság következtetése, miszerint 2020. augusztus 14-én az alperesi szervezetben vitatott volt, hogy ki jogosult az alperes nevében eljárni, munkáltatói jogokat gyakorolni. A felszámolóbiztos jóval később, 2024. szeptember 18-án kelt – az iratokhoz Mf.V.30.031/2024/6. számú irat mellékleteként csatolt – nyilatkozatából nem lehet erre következtetni. Az csupán azt tartalmazza (a jóváhagyás hiányára utalással), hogy „a felmondó nyilatkozattal kapcsolatban az alperes korábbi menedzsmentje vezető állású munkavállalói részéről ellenőrizhető, így nagy bizonyossággal hiteles tájékoztatást felvilágosítást nem kaptam, így a nyilatkozat megtételének konkrét okaival, körülményeivel kapcsolatban releváns információval nem rendelkezem”. Ez pedig nem szolgál bizonyítékkal arra, hogy a nyilatkozat megtételének időpontjában bárki kétségbe vonta volna személy eljárási jogosultságát, és más rendelkezésre álló bizonyítékból sem lehet erre következtetni.

[62] Az elsőfokú bíróság ítéletében helyesen fejtette ki, hogy az alperes által sem volt vitatott az, miszerint tudomása volt arról, hogy a munkáltatói jogkört 2020. június 30-ig személy gyakorolta, ezt a cégnyilvántartás is tartalmazta. A jogi személy képviseletére vonatkozó közhiteles adatot bárki a cégnyilvántartásban megnézhet, és itt 2020. augusztus 14-én – a megállapodáskor - személy cégvezetőként volt feltüntetve. A cégbíróság adatai és a ténylegesen fennálló állapot, a felek egymáshoz való viszonya alapján a munkavállalók és a felperes is a munkáltatói jogkör gyakorlójának alapos okkal tekintette személyt. A felperes maga is 2020. szeptember 3-ig cégvezetőként levelezett nevezett személlyel, tőle várta a kollektív szerződéssel kapcsolatos munkáltatói jognyilatkozatokat. Mindebből következően nem releváns, hogy gondos eljárás mellett a felperesnek miről kellett volna tudomással lennie, mivel a fenti peradatokból a konkrét tudattartama megállapítható.

[63] Helyesen hivatkozott arra is az elsőfokú bíróság, hogy a per eldöntése szempontjából irreleváns az a körülmény, hogy a felperes 2020. szeptember 3-a után a jogkörgyakorló személyére vonatkozóan milyen tudomással rendelkezett, az Mt. 20. § (3) bekezdés második fordulatát pedig a jognyilatkozat közlésének időpontjában fennállónak kell értékelni.

[64] Arra is helyesen utalt az elsőfokú bíróság, hogy a jognyilatkozat méltányossági okból nem tekinthető érvénytelennek akkor sem, ha egyébként ez a munkavállalók jelentős részét hátrányosan érinti.

[65] Minderre figyelemmel az elsőfokú bíróság állapította meg helytállóan, hogy személy 2020. augusztus 14-én közölt felmondása nem érvénytelen, így a felperes és a ...KSZ és KSZ Függelékét felmondó nyilatkozat érvénytelenségének megállapítására és a ...KSZ és KSZ Függeléke hatályosságának fennállására vonatkozó kereseti kérelem nem volt megalapozott, az elsőfokú bíróság döntése felelt meg a jogszabályi előírásoknak.

[66] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében törvényességi felügyeleti eljárás kezdeményezését kérte, mivel érvelése szerint a cégnyilvántartásban személy cégvezetői megbízatásának hatálya jogellenesen szerepel.

[67] A Ctv.76. § (1) bekezdés b) pontja szerint hivatalból jár el a cégbíróság, ha az eljárást más bíróság kezdeményezi. A 77. § (3a) értelmében pedig nincs helye törvényességi felügyeleti eljárás kezdeményezésének, ha a cég felszámolási vagy kénysztörlési eljárás alatt áll: ezekben az esetekben a cégbíróság a kérelmet elutasítja.

[68] A Ctv. ezen bekezdését a 2017. évi CLXXXVI. törvény (a közigazgatási bürokrácia csökkentéssel és az egyes hatósági eljárások egyszerűsítésével összefüggő törvények módosításáról) 37. § (3) bekezdése iktatta be. Az ehhez fűződő miniszeri indokolás szerint „a módosítás rendezi a törvényességi felügyeleti eljárás és a kénysztörlési eljárás vagy felszámolási eljárás egymáshoz való viszonyát figyelemmel arra, hogy a felszámolási és kénysztörlési eljárások olyan eljárások, ahol a cég kényszer-megszüntetésére kerül sor, és az eljárások egyébként is bírósági felügyelet mellett folynak, felesleges és indokolatlan a céggel szemben törvényességi felügyeleti eljárást is lefolytatni akár kérelemre, akár hivatalból. Ennek oka ugyanis az, hogy a törvényességi felügyeleti eljárásban a cégnek nincs valós érdeke a törvényes működés helyreállítására, másrészt az eljárásban alkalmazható legsúlyosabb intézkedés a cég megszűntnek nyilvánítása lehet, amely jogkövetkezmény alkalmazása ezen cégek esetében valós joghatással már úgysem bírna”. Mindebből következően tehát a felperes felülvizsgálati ellenkérelmében alaptalanul kérte a törvényességi felügyeleti eljárás kezdeményezését a Kúriától a már felszámolási eljárás alatt álló alperessel szemben.

[69] A kifejtettre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta a Pp. 424. § (3) bekezdése alapján.

[70] A Kúria Pp. 405. § (1) bekezdés szerint alkalmazandó Pp. 83. § (1) bekezdése alapján a pervesztes felperest kötelezte az alperes másodfokú- és felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére, amelynek összegét az ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (3) bekezdés alapján mérlegeléssel állapította meg áfa-val növelt összegben.

[71] A felperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 5. § (1) bekezdés d) pont alapján személyes illetékmentességet élvezne, azonban az Itv. 5. § (2) bekezdése szerinti nyilatkozatot a (3) bekezdés szerinti időpontban elmulasztotta megtenni, ezért illetékmentessége nem állapítható meg. A másodfokú és felülvizsgálati eljárási illeték megfizetése ezért a felperes a Pp. 102. § (1) bekezdés és 83. § (1) bekezdés alapján köteles.

[72] A Kúria az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 46. §-a és 50. §-a alapján határozta meg a felülvizsgálati eljárásban felmerült illeték mértékét. Tájékoztatja a felperes, hogy a le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018. számú illetékbevételi számlájára kell megfizetni. A megfizetés során közleményként fel kell tüntetnie a Kúria megnevezését, e határozatának számát és a fizetésre kötelezett, azaz a felperes adóazonosító számát.

[73] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet tárgyalás tartásának mellőzésével bírálta el a Pp. 405. § (1) bekezdés alapján alkalmazandó Pp. 376. § (1) bekezdés szerint.

[74] Az ítélet ellen a Pp. 407. § (1) bekezdés d) pontja értelmében nincs helye felülvizsgálatnak.

Az Mt. 20. § (4) bekezdése összefüggésben áll az Mt. 20. § (3) bekezdésével. Amennyiben a munkáltatói jogkör feljogosított gyakorlója az álképviselő nyilatkozatát jóváhagyta, úgy a nyilatkozat nem lesz érvénytelen. Jóváhagyás hiányában is érvényes a jognyilatkozat, ha a munkavállaló a körülményekből alappal következtethetett az eljáró jogosultságára.

Budapest, 2025. április 8.

Dr. Hajdu Edit s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Darákné dr. Nagy Szilvia s.k. bíró, Dr. Kövesné dr. Kósa Zsuzsanna s.k. bíró, Dr. Osztovs András s.k. bíró